

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

**HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE**

Hyödynnetään avointa, omaa ja yhteistä tietoa

Tunnuskäytänteet julkisessa hallinnossa -työryhmän kokous 25.8.2017

Digitalisoidaan julkiset palvelut / Yhteinen tiedon hallinta (YTI) -hanke

Tausta – Tavoitteena *Yhteinen tiedon
hallinta* julkisessa hallinnossa

Yhteinen tiedon hallinta – tieto, sisältö & käyttö

Sipilän hallitusohjelman mukaisesti toimintatavat uudistaen rakennetaan *julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi ja ensisijaisesti digitaalisiksi*, jotta julkisen talouden kannalta välttämätön tuottavuusloikka onnistuu. Julkinen hallinto sitoutuu *kysymään samaa tietoa kansalaisilta ja yrityksiltä vain kerran*.

1 **Omadata julkisessa hallinnossa**, jossa sovelletaan omadata-periaatteita julkisessa hallinnossa oleviin kansalaisen tietoihin.

2 **Yhteentoimivuuden menetelmä ja välineet**, joilla parannetaan ja yhtenäistetään tietosisältöjen määrittelyä.

3 **Tiedon jakeluratkaisu**, jolla voidaan monipuolisesti tukea tiedon hyödyntämistä, myös suurten tietomassojen.

4 **Case: Kuntien taloustiedon yhteentoimivuus**, jossa sovelletaan hankkeessa kehitettäviä tiedon hallinnan menetelmiä ja välineitä (yhteistyössä Kuntatieto-ohjelman kanssa).

5 **Yhteentoimivuuden menetelmä ja välineet** ”Hallintamalli-spin-off”: Selvitys ja linjaukset pysyvien tunnisteiden elinkaaren hallinnasta (”PID-politiikka” julkiseen hallintoon)

Kokonaiskustannukset:

5,7
miljoonaa euroa

Työpaketit otetaan käyttöön vuoden

2018

loppuun mennessä

Miksi tunnukset/tunnisteet ovat niin tärkeitä?

- *Tiedon yksilöinti on osatekijänä sekä tiedon laadussa että sen todistusvoimaisuudessa.*
- Yhteiskunnan ja sen osana julkisen hallinnon toiminta on yhä laajemmin ja syvällisemmin *tietointensiivistä ja toimintoja rakennetaan tietojen varaan* – monitahoiset, risteävät tietovirrat.
- Tunnusten käyttö mahdollistaa laadukkaamman *tiedon elinkaaren* – aina tiedon muodostamisesta sen prosessin aikaiseen välittämiseen ja jakeluun yhdestä paikasta senkin jälkeen, kun tietoa ylläpitävät järjestelmät ovat muuttuneet ja aineisto siirtynyt säilytettäväksi.

Jo tehty työ – selvitykset ja JHS-suositukset

- JHS-193 Paikkatiedon yksilöivät tunnukset (2015) :<http://www.jhs-suositukset.fi/web/guest/jhs/recommendations/193>
- JHS-159 ISO-OID -yksilöintitunnuksen soveltaminen julkishallinnossa (2012): <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs159>
- MDM-esiselvitys - Organisaatio- ja toimipaikkatiedot (valtiovarainministeriö, 2015): <https://www.avoindata.fi/data/dataset/5b480d9d-8a0f-4d77-9f5f-012c1a7b9653/resource/5e1b2af1-afac-4a08-9b9e-690facf9a2c9/download/mdmesiselvitysloppuraporttiluonnosv1-0.pdf>
- Julkisen hallinnon yhteisen metatietopalvelun esiselvitys (valtiovarainministeriö, 2013): <https://www.avoindata.fi/data/fi/dataset/julkisen-hallinnon-yhteisen-metatietopalvelun-esiselvitys>
- Julkisen hallinnon tietoarkkitehtuuri (JHKA, 2012): <https://www.avoindata.fi/data/dataset/julkisen-hallinnon-tietoarkkitehtuuri>
-

Digitalisoitumisen kannalta on keskeistä, että palvelun tuottamiseksi käsiteltävät monimuotoiset **tietoaineistot voidaan yksilöidä** pysyvillä tunnuksilla ja että **liitetyt tunnukset säilyvät ja kohdentuvat luotettavasti.**

Kirjava joukko, mistä valita.. Ja mikä olikaan PID?

- UUID (Universal Unique Identifier),
- URI (Uniform Resource Identifier),
- URL (Uniform Resource Locators),
- URN (Uniform Resource Names),
- DOI (Digital Object Identifier),
- ISO OID (International Standardization Organization Object Identifier),
- ELI (European Legislation Identifier),
- Handle,
- LSID (Life Science Identifier),
- ...

Työn tavoitteet – Pysyvien tunnusten käytännön kehittäminen edellyttää sekä yhteistä sopimista että tarvittavien tunnuspalveluiden tuottamista.

Tavoite 1: ”PID-politiikka” julkiseen hallintoon

- yhteisen tunnuskäytännön määrittäminen – ”yhteinen tapa millä yksilöidä”
 - siten, että se tukee ja voi toimia nykyisten eri hallinnonaloilla vakiintuneiden tunnusjärjestelmien rinnalla.
 - siten, että tunnusten tuottamisen, hallinnan ja tulkinnan edellyttämät vastuutaho/t on määritelty ja hallintakäytänteet kehitetty.
- ”Pysyvät tunnukset selkosuomella”, erityisesti eitekniselle projektijohdolle – *Hyvä viestinnällinen nimi?*
- Julkishallinnon toimijoiden tulee voida yksilöidä tietoaaineistot jo syntyvaiheessa.

Tavoite 2: Tunnistettu nykyiset tunnuspalvelut ja kuvattu kehitystarpeet

- kokoava selvitys tunnusten muodostamiseen sekä hyödyntämiseen liittyvistä nykyisistä tietojärjestelmäpalveluista sekä mahdollisten kehitystarpeiden kuvaaminen uusien palveluiden tuottamisesta.
 - siten, että tunnuspalveluina (jo) toimivat tietojärjestelmäpalvelut on määritelty lisättäväksi osaksi julkisen hallinnon tietojärjestelmäsalkkua.
 - siten, että huomioidaan sekä kriittiset tarpeet että pitkäaikainen ja paljon käyttäjiä sitouttava palvelukehitys.

Tavoite kysyä samaa tietoa vain kerran niin kansalaiselta, yrityksiltä kuin muilta viranomaisilta vaatii tehokkaita yhteisiä *tiedon hallinnan toimintatapoja, joista yksi on pysyvien tunnusten käyttö ja hallinta.*

Työn toteutus

- Työ toteutetaan osana *Yhteinen tiedon hallinta* -kärkihanketta, jota koordinoi valtiovarainministeriö.
- Työ toteuttamiseen organisoidaan ja **asetetaan työryhmä** julkisen hallinnon ja muistiorganisaatioiden tiedon hallinnan asiantuntijoista.
 - Työryhmän työtä koordinoi sen puheenjohtaja yhdessä Yhteinen tiedon hallinta -hankkeen vastuutahon kanssa.
 - Työryhmän työhön osallistutaan osana oman organisaation työtä.
 - Työn toteuttamiseen tarvittavaan selvitystyöhön ja työryhmän työssä tuotettavien ohjeiden ja linjausten dokumentointiin palkataan YTI-hankkeen hankintana editori.
 - Työryhmä ja editori raportoivat Yhteinen tiedon hallinta -hankkeelle (YTI-projektiryhmä).
- Hankkeen ohjaustahona valtiovarainministeriön JulkICT hyväksyy työn ja voi osaltaan päättää jatkokehitysehdotuksena annettujen projektiaihioiden edistämisestä.
- Tuotetuista linjauksista voidaan pyytää lausunnot ja/tai käyttää muita julkisen hallinnon yhteisiä hyväksymismenettelyitä, esimerkiksi JHS-suosituspolkua.
- **Tavoiteaikataulu: 12/2017**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ota yhteyttä – osallistu, vaikuta!

Suvi Remes
erityisasiantuntija
projektipäällikkö, Yhteinen tiedon hallinta -hanke
etunimi.sukunimi@vm.fi

puh. 0295 16001 (vaihde)
vm.fi / Hankkeet ja säädösvalmistelu

